

Pittsburgh: Kiddoesj met een traan!

Als deze vrijdagavond de kaarsen overal ter wereld worden aangestoken zullen er in Pittsburgh een aantal families zijn die dan hun sjiwwe (treurweek) zullen onderbreken. Die families zullen dan in tranen kiddoesj maken, terwijl lege plaatsen aan hun tafel hun zullen toe staren. Hebben wij hier aan de andere kant van de oceaan dan ook een lege plek of niet? Hebben wij dan die verschrikkelijke tragedie een plek gegeven of niet.

Met plek bedoel ik niet een antwoord of een uitleg. Dat is iets wat we aan Hasjem moeten overlaten. Met plek bedoel ik, hebben we iets geleerd uit die ramp of niet? Het is inderdaad makkelijk om schouderophalend verder te surfen, het broodje in de hotdog te stoppen of een blikje cola open te trekken. Het is moeilijker om ervoor te gaan zetten en in die duisternis licht te scheppen.

Elf mensen, elf nesjommes! Eens had iemand een droom over elf mensen, elf nesjommes. Dat was Joseef hatsaddik. Joseef hatsaddik droomde dat elf sterren plus de zon en de maan zich voor hem zouden gaan bukken. Die elf sterren waren zijn broers. Zijn vader woof dit weg, maar wist maar al te goed dat die droom iets betekende. Meer dan twintig jaar gingen voorbij. Op een gegeven moment stonden die elf broers voor de Egyptische onderkoning. Opeens zegt hij Ik ben Joseef, leeft mijn vader nog? Nog veel later na de begrafenis van hun dierbare vader Jakob werpen zij zich aan de voeten van hun broer Joseef en zeggen nederig wij zijn uw knecht waarop Joseef grootmoedig zegt dat hij niet over hen wil gaan rechten, dat is iets wat alleen God kan doen, zo zegt hij.

Joseef voorzag dat al tientallen jaren geleden. Hij voorzag momenten van ontzettende nederigheid, van een dramatische ontmoeting met de waarheid. Die elf sterren die zich voor hem bukten leren dat iedereen vroeger of later oog in oog staat met de waarheid en dan die waarheid moet erkennen. Ook heeft iedereen op een gegeven moment a *humbling* moment.

Deze sjabbat verloor het joodse volk elf sterren. Elf sterren zijn gevallen, elf lichtjes werden gedoofd. Onze gedachten zijn met hun gemeenschap, hun familie en vrienden. Deze week is hun sjiwwe. Hun licht flikkert nog even. Daarna stijgt hun licht op naar hashem en wordt deel van de eeuwige vlam aangestoken door alle nesjommes die tijdens dit lange galoet zijn gevallen.

Onze gedachten moeten dan ook bij onszelf zijn. Zijn wij waarheidsgetrouw? Maken wij pas op de plaats als dat aangebracht is, of niet? Laat dit moment voor ons een moment zijn van de ultieme waarheid van erkenning en van bescheidenheid. Op die manier kunnen we hopelijk dat licht van die elf sterren pakken en omarmen voordat het voorgoed uitgaat.

Moge hun ziel gebundeld zijn in de bundel van het eeuwige leven. Ameen

Rabbin Shmuel Katz